

15.3.2023

שלום רב,

הנדון : מענה לשאלות הבהרה לפניה מס' 9/2023 לקבלת בקשות להכרה במוסדות לצורך**הכשרה בקרי בניה במכוני בקרה**

1. התשובות המובאות להלן מחייבות את כל המציעים, מהוות חלק בלתי נפרד ממסמכי הפניה וגוברות על הנוסח המובא בפניה.
2. אין להסתמך על כל פירוש שניתן בעל פה או בכתב או בכל דרך אחרת על ידי מי מטעם המזמינה או ועדת המכרזים, ככל שניתן, בכל פורום או צורה שהיא. כל הפירושים וההבהרות הינם כמפורט במכתב הבהרה זה בלבד ובמכתבי הבהרות נוספים שיישלחו מטעם ועדת המכרזים, ככל שיישלחו. מסמך זה ייחשב כחלק מתנאי הפניה, ויחולו עליו כל הוראות הפניה הנוגעות למסמכי הפניה, ועל המציע לצרפו להצעתו כשהוא חתום בחתימת המציע על גבי כל עמוד.
3. אין באי התייחסותה של ועדת המכרזים לשאלה כלשהי או לפרט כלשהו בשאלה, כדי להוות הסכמה להנחותיו של השואל, או כדי לשנות בדרך כלשהי את פרשנות תנאי הפניה.
4. ככל שיש במסמך זה שאלות ותשובות הנוגעות לפרשנות של הדין, אין הן באות במקום ייעוץ משפטי מוסמך, וכל המסתמך עליהן עושה זאת על אחריותו בלבד.
5. יובהר כי אין נוסח השאלות המפורט להלן זהה בהכרח לנוסח בו השתמש השואל וכי לא בהכרח נענתה כל שאלה.
6. אלא אם נאמר אחרת, לכל המונחים והמושגים האמורים במכתב הבהרה זה תהיה הפרשנות כאמור במסמכי הפניה.

להלן ריכוז שאלות ותשובות ההבהרה בהקשר לפנייה הנ"ל:

מס'	הסעיף בפניה	השאלה	התשובה
1	3.9	זכויות הרכוש והקניין הרוחני לעניין חומרי ההכשרות נדרש שיהיו שייכים לגורם המפתח. כך שחומרים שיפותחו ע"י הזוכה יישארו רכושו של הזוכה במיוחד לאור העובדה שמינהל התכנון אינו מממן את ההכשרה או מעביר כל תמורה בגין ההכשרה. נבקשכם לשנות את נוסח הסעיף כך ש"כי כל חומר תיאורטי ו/או מעשי אשר יועבר מטעם מינהל התכנון (המדינה) לזוכים, בין בכתב ובין בעל-פה במסגרת ההכשרה ו/או לצורך ביצועה, ו/או כל חומר תיאורטי ו/או מעשי שיגובש ויוצר בין בכתב ובין בעל-פה במסגרת זו, יועבר מטעם מינהל התכנון (המדינה) גם על ידי הזוכים עצמם, יהווה רכוש וקניין רוחני בלעדי של מינהל התכנון (המדינה) וייאסר כל שימוש ברכוש ובקניין זה מחוץ למסגרת ההכשרה ו/או העברתו לכל צד שלישי אחר ו/או העתקתו ו/או מסחר בו וזאת מבלי לקבל הסכמה מקדימה לכך בכתב מטעם מינהל התכנון (המדינה).	אין שינוי מהאמור בתנאי הקול קורא. מאחר ולמינהל התכנון מעורבות שוטפת בנושא ובתכני הלימוד, בשלב זה לא יבוצע תיקון בתנאי זה.
2	4	דרישות סף מנהל הכשרה: נבקשכם להוסיף לדרישות הסף להכרה כמוסד גם מוסדות אקדמיים המכשירים מהנדסים בתחום הנדסת הבניין וההנדסה האזרחית. לאוניברסיטת בן גוריון בנגב (וגם לשאר מוסדות ההשכלה הגבוהה) ניסיון רב בהכשרות והסמכות אקדמיות ומקצועיות בתחומי ההנדסה הכוללות והנדסת מבנים, הנדסת חשמל, הנדסת בטיחות וכו' לתואר ראשון לתואר שני. מבנה הקורסים באוניברסיטה הינו של קורסים בהיקף של כ 40-50 שעות לקורס. צבר הקורסים המתקיימים במסגרת תוכנית הכשרה משולבת להכשרות ארוכות ומשמעויות.	סעיף זה מתייחס למציע ולא לסגל המרצים. סעיף 4.1.2 בתנאי הסף ישונה להלן: בעל ניסיון מוכח במהלך 3 השנים שקדמו למועד האחרון להגשת הצעות לפנייה זו, בהוראה או בהדרכה של לפחות 18 קורסים בהיקף של לפחות 40 שעות לקורס. יובהר כי אין מניעה שמוסד אקדמי יגיש מועמדות.
3	4.1.3	נבקשכם להוסיף לתנאי הסף למנהל ההכשרה אפשרות שמנהל ההכשרה יהיה חבר סגל אקדמי מהתחום.	אין מניעה שמנהל ההכשרה יהיה חבר סגל אקדמי מהתחום ובלבד שעומד בתנאים הסף הנדרשים.

4	5.1.2	התחייבות המציעים לפתיחת קורס בקרים : מאחר וההכשרות הנדונות מבוססות על שכ"ל ממשתתפים נדרש שהתחייבות המוסד לפתיחת הכשרה תהיה בכפוף למספר נרשמים מינימלי ויקבע ע"י המוסד. נבקשכם לשנות את הנוסח ל"המציעים הזוכים יחויבו לפתוח לפחות קורס בקרים אחד בשנה קלנדרית, בכפוף למספר נרשמים מינימלי".	סעיף 5.1.2 בתנאי הסף ישונה להלן: המציעים הזוכים יחויבו לפתוח לפחות קורס בקרים אחד בשנה קלנדרית בכפוף למספר נרשמים מינימלי שייקבע ע"י מינהל התכנון.
5	5.2.4, 5.2.3, 5.3.10	תכני הלימודים: ההכשרה כאמור תבוסס על סילבוסים למודולות ההכשרה השונות. אנו ממליצים שהסילבוסים של המודולות יועברו לעיון האחראי המקצועי במינהל התכנון (ולא מערכי השיעור)	אין שינוי מהאמור בתנאי הקול הקורא. עם זאת יובהר כי ניתן שמערכי השיעור המפורטים הנוגעים למחצית השנייה של הקורס יובאו לאישור האחראי המקצועי במינהל התכנון לא כתנאי לפתיחת הקורס אלא גם לאחר פתיחת הקורס.
6	5.3.11	מהות ואופי המבחנים: נוסח הסעיף אינו ברור חשוב לוודא שאופי ומהות המבחנים יהיה אחיד ככל שהמבחנים חיצוניים.	הסעיף יתוקן ויובהר בו כי מינהל התכנון יקפיד על עריכת מבחן אחיד ברמתו לכל המציעים הזוכים.
7	5.4	סגל המרצים: נבקשכם להוסיף לדרישות מסגל המרצים, אפשרות לשילוב מרצה המלמד בקורס אקדמי. "בעל ניסיון מוכח של 7 שנים לפחות בתכנון וביצוע פרויקטים הנדסיים/אדריכליים בתחום התכן הרלוונטי. לחלופין בקר מבנים מוסמך בעל 3 שנות ניסיון מוכחות בעבודה כבקר מבנים במסגרת מכוני הבקרה בישראל בתחומי התכן הרלוונטיים, הן בשלב התכן והן בשלב הביצוע. לחלופין מרצה בקורס אקדמי במוסד הוראה מוכר.	אין תיקון בתנאי הקול קורא. שנות הניסיון המעשי חשובות להובלת הכשרה הנדרשת ולתכני הלימוד מרצה בקורס אקדמי במוסד הוראה מוכר שאינו בעל הניסיון הנדרש כאמור בסעיף 5.4.3.2 אינו עומד בתנאי הסף.
8	5.5	תנאי לימודים: נבקשכם לשנות נוסח הסעיף כך שהכיתה תתאים לגודל הקבוצה. (לדוגמה כיתה של 20 אישור תיועד כיתה של 20 מקומות לפחות)	סעיף 5.5.2 יתוקן להלן: כיתה נגישה מרווחת וממוזגת המתאימה לכמות המשתתפים שיש בה כמות מספקת של כיסאות ושולחנות כתיבה
9	5.6,1	דרישות סף תלמידי הקורס: על מנת להגדיל את מספר המשתתפים בקורסים נבקשכם לאפשר השתתפות של סטודנטים בשנת הלימודים האחרונה (רביעית לתואר) קבלת ההסמכה תותנה בהשלמת הניסיון וביצוע הפרויקט.	אין שינוי מהאמור בתנאי הקול קורא.

אין שינוי מהאמור בתנאי הקול קורא. לאור התכלית לשמה הוקמו מכוני הבקרה קיימת חשיבות ניכרת להשתתפות מלאה בפרט בהכשרות המעשיות.	תנאים להסמכה: יש לאפשר זכאות להסמכה בהשתתפות של 80% לפחות בחלק ההכשרה ובהכשרות המעשיות.	10	5.6.3.3
בהתאם לסעיף 158כ(2) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 הסמכות לקבוע את הדרישות לעניין הכשרה לרבות הכשרה מעשית, השתלמות ובחינת הסמכה לרבות היקף שעות הכשרה והשתלמות תוכן וסוג הבחינות נתונה לשר הפנים לאחר התייעצות עם שר הכלכלה. הדרישות נקבעות באמצעות תקנות, מאחר והתקנות הקודמות שעסקו בעניין שהיו בגדר הוראת שעה פקעו, נדרשת התקנתן של תקנות חדשות שהן מקור הסמכות לביצוע של הקול הקורא ואלו מצויות בשלב ההכנה ולפיכך, נדרשת ההתניה.	יודגש כי הליך הפניה דגן ומימושו בפועל, מותנה בכניסתן לתוקף של תקנות התכנון והבניה (רישום בקרים), תשפ"ב-2022, המקודמות במקביל. (להלן – התקנות החדשות). ("הערה זו לא ברורה, ומייצרת אי וודאות בנוגע לאישורן או אי אישורן של התקנות ולכן אי מימוש הפניה - נדרשת הבהרה.	11	2
נושא זה יקבל מענה במסגרת הספק הזוכה ויאושר ע"י מינהל התכנון	על הזוכים בפניה זו לבצע הכשרה מעשית, השתלמות ובחינות הסמכה בכל הקשור לתכן הבניה לפי חוק התכנון והבניה, תוך הגדרת היקף שעות ההכשרה וההשתלמות הנדרשים, תוכן וסוג הבחינות. – מדוע לא להכתיב כמחייב את רשימת הנושאים והיקף השעות הנדרש בכל נושא כמופיע בנספח ג. ?	12	3.7
אין שינוי מהאמור בתנאי הקול קורא. עם זאת, נבחנת גם האפשרות לחלק מלגות לבוגרים אשר יסיימו בהצלחה את הקורס הראשון.	יובהר כי מינהל התכנון אינו מממן את ההכשרה ו/או מעביר כל תמורה שהיא בגין ביצוע ההכשרות. אני מעלה חשש שללא מימון/מלגה שתיתן ע"י גופי מדינה לגופי ההכשרה או/ו לסטודנטים – קיים סיכון לאי הקמת הקורסים ע"י גופי ההדרכה נוכח ההשקעה העצומה הנדרשת בהערכות להקמתו אל מול החשש שלא יצליחו למלא את שורות הסטודנטים ומאידך, נוכח משכורות נמוכות יחסית שמשולמות במכוני הבקרה (ואלטרנטיבות אחרות רבות בתחומי התכנון, ביצוע ופיקוח) לא בטוח שיהיו "קופצים" רבים שיבואו ללמוד להיות בקרים ללא מימון מלא/חלקי של התואר – זה פשוט	13	3.8

	מסוכן מדי ועשוי להיות לא משתלם עבורם. מזכיר כי, תנאי הסף להתקבל לקורס מכוונים לבעלי מקצוע מנוסים וממילא בעלי הכנסה לא נמוכה		
ראו מענה לעיל בסעיף 2	בעל ניסיון מוכח במהלך 3 השנים שקדמו למועד האחרון להגשת הצעות לפנייה זו, בהוראה או בהדרכה של לפחות 18 קורסים בהיקף של לפחות 200 שעות לקורס. "מדובר בתנאי סף אשר פוסל כל מיני גופי הדרכה קטנים אך איכותיים ומפנה את הקול קורא אך ורק לגופי הדרכה גדולים ומסורבלים. כמו כן, תנאי סף זה – המתייחס לשעות הכשרה אינו רלוונטי למהות השירותים הנדרשים, אציע כי תבקשו שהזוכה יציג ניסיון מוכח בנושאי ההדרכות (כמופיע בנספח ג') בהיקפים נמוכים יותר.	4.1.2	14
סעיף 5.4.3.3 יתוקן להלן: בעל ניסיון מעשי בביצוע הדרכות או הכשרות בתחום התכן הרלוונטי בהיקף מצטבר של לפחות 200 שעות במהלך 4 השנים האחרונות.	"בעל ניסיון מעשי בביצוע הדרכות או הכשרות בתחום התכן הרלוונטי בהיקף מצטבר של לפחות 200 שעות במהלך 3 השנים האחרונות." בד"כ מי שעוסק בהדרכה בהיקפים משמעותיים כמוכתב בסעיף זה (200 ש"ע ב-3 שנים) אינו פנוי לעסוק בעבודה הנדסית פרקטית כמוכתב בסעיף 5.4.3.2 – " בעל ניסיון מוכח של 7 שנים לפחות בתכנון וביצוע פרויקטים הנדסיים/אדריכליים בתחום התכן הרלוונטי. בכל מקרה, הקורס כולל מגוון רחב של דיסציפלינות, מדוע שכל מרצה יצטרך להיות בעל ניסיון קודם בהיקף הדרכה של הקורס בכללותו, ולא נסתפק בהיקף הדרכה מצומצם יותר בהתאם לנושא שעליו הוא מרצה ?	5.4.3.3	15
אין שינוי מהאמור בתנאי הקול קורא.	ההכשרה (תכנית הקורס) תכלול בין היתר מגוון סיורים שונים לרבות יציאה לשטח וביקורים באתרי בניה. בד"כ, כניסה לאתרי עבודה מחייבת אישור עבודה בגובה. יש להוסיף זאת לתכני ההדרכות עם תחילת הקורס.	5.5.6	16
אין שינוי מתנאי הקול קורא.	אמליץ כי ההכשרה תחייב מעבר במכון בקרה פעיל להתנסות מעשית.	5.5.6	17
אין שינוי מהאמור בתנאי הקול קורא.	"אדריכלים ומהנדסים רשומים כמשמעותם בחוק המהנדסים והאדריכלים תשי"ח-1958, הנדסאים רשומים כהגדרתם בחוק ההנדסאים והטכנאים המוסמכים, התשע"ג-2012." בהתאם לתחומי האחריות של מכון הבקרה נדרש לוודא כי יגיעו לקורס גם סטודנטים בתחומים אקוסטיקה, סביבה,	5.6.1.1	18

	בטיחות וכדוי – יש לוודא שתנאי הסף אינם מצמצמים את היקף הסטודנטים הפוטנציאליים המתאימים להיות בקרים.		
19	נראה כי קורס הכשרה הכולל 320 שעות לימוד עשוי לארוך כ-8-9 חודשים. להבנתי, נדרש לקצר את הקורס ולהשאיר נושאים פרקטיים אשר במילא ילומדו לבקרים ע"י המכונים אשר בהם הם יקלטו לעבודה... קורס ארוך מדי עלול להרתיע ולצמצם את היקף המשתתפים.		אין שינוי במבנה שהוגדר בקול הקורא, יובהר כי ההכשרה תהיה מבוססת הרצאות פרונטאליות, סדנאות הכוללות תרגילים ודיונים, למידה מרחוק באופן מקוון, לימוד עצמי מונחה וקריאה של ספרות מקצועית הנדרשים בכדי לעבור את הקורס, כ-320 שעות.
20	נדרש למצוא מנגנון מתאים שיאלץ את המשתתפים בקורס להגיע לעבודה במכון בקרה עם סיום הכשרתם. אולי באמצעות מימון-החזר עלות התואר בחלוף שנה-שנתיים בהם יעסקו בפועל כבקרי בניה או קבלת תעודת בקר זמני בסיום הקורס אשר מחייבת עבודה פרקטית במכון בקרה למשך 3 שנים על מנת להיחפך לתעודה קבועה (כמו היכולת להיחפך למהנדס רשוי רק לחלוף 3 שנות עבודה מעשית) או כל דרך יצירתית אחרת.		נושא זה אינו רלבנטי לקול קורא.
21	ישנם מסי' (מצומצם) של בקרים שהשתתפו בקורסים קודמים אך לא השלימו את כלל מחויבותיהם ולא קיבלו הסמכה כבקרים. כיצד ניתן לתת מענה משלים עבורם על מנת להשלים את הכשרתם ?		נושא זה אינו רלבנטי לקול קורא.
22	וועדת המכרזים מתבקשת לבדוק אפשרות למימון מלא /חלקי של הקורס עבור משתתפיו וזאת על מנת להבטיח כדאיות כלכלית למציעים שיזכו מחד (מהם תיידרש השקעה גדולה בבניית הקורס) ואינטרס לבעלי מקצוע להשתלם בקורס מאידך (בעלי מקצוע ידרשו לפנות זמן רב מזמנם לצורך השתתפות בקורס).	3.8	ראה מענה לעיל בסעיף 13.
23	מהות הקול הקורא הוא להעביר/לייצר הכשרות מקצועיות ברמה הטובה ביותר על ידי מומחים בעלי ניסיון מקצועי בתחומם על מנת להכשיר בקרי בנייה. דרישת תנאי סף זה, המתייחסת לשעות הכשרה בלבד אינה רלוונטית למהות השירותים הנדרשים וחוסמת את הדרך בפני גופים בעלי יכולת מוכחת לספק את השירותים הנדרשים בתחומים נושא הקול הקורא. וועדת המכרזים מתבקשת לשנות את תנאי הסף כך שיביא לידי ביטוי את יכולת המציע לספק את השירותים הנדרשים באופן מהותי ולא באופן	4.1.2	ראו מענה לעיל בסעיף 2

	כמותי כך שהמציעים יצטרכו להציג ניסיון מוכח בהדרכות בתחומים הרלוונטיים לעיקרי התכנים המפורטים בנספח ג'.		
ראו מענה לעיל בסעיף 15	סעיף זה אינו עולה בקנה אחד עם האמור בסעיף 5.4.3.2 - לרב אם יש מישהו שיש לו ניסיון של 200 שעות במהלך 3 שנים האחרונות בביצוע הדרכות והכשרות סביר להניח שאינו עומד בתנאי האמור בסעיף 5.4.3.2 בו נדרש ניסיון פרקטי בפועל - הדרכות והכשרות בהיקף של 200 שעות אינו מותיר זמן לניסיון הנדרש ב 5.4.3.2. כמו כן, דרישות הקורס נשוא הקול הקורא דורשות מגוון רחב של דיסציפלינות הנדסיות, אדריכליות וסטטוטוריות ולכן לא ברורה הדרישה לניסיון בהיקף הדרכה בסך כל שעות הקורס. נבקש לשנות את הסעיף כך שהמרצה יצטרך להוכיח כי העביר הדרכה בהיקף השעות הנדרש בתחום הרלוונטי למומחיותו בתכנים האמורים בנספח ג'.	5.4.3.3	24